

perspektivnih privrednih planova narodne republike.

Glavni izvršni odbor autonomne pokrajine i izvršni odbor autonomne oblasti donose tekuće privredne planove za svoje područje u okviru tekućih privrednih planova narodne republike i perspektivnih privrednih planova autonomne pokrajine odnosno autonomne oblasti.

Izvršni odbori administrativno-teritorijalnih jedinica donose tekuće privredne planove na temelju i u okviru tekućih privrednih planova narodne republike, autonomne pokrajine, odnosno oblasti i perspektivnih privrednih planova tih administrativno-teritorijalnih jedinica.

#### Član 24

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

U. br. 294

Beograd, 25. svibnja 1946.

Prezidijum Narodne skupštine  
Federativne Narodne Republike Jugoslavije

Tajnik,  
Mile Peruničić, s. r.

Predsjednik,  
dr. Ivan Ribar, s. r.

303.

## U K A Z

Na temelju člana 74 točke 6 Ustava Prezidijum Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije proglašuje Zakon o zaštiti autorskog prava koji su donijeli Savezno vijeće i Vijeće naroda Narodne skupštine FNRJ, a koji glasi:

## Z A K O N

### O ZAŠTITI AUTORSKOG PRAVA

#### Opće odredbe

##### Član 1

Književna, umjetnička i naučna djela državljana Federativne Narodne Republike Jugoslavije su pod naročitom zaštitom i staranjem države, bilo da su objavljena u zemlji ili u inostranstvu ili da uopće nisu objavljena.

Kao djela naših državljana zaštićena su i ranije neobjavljena djela stranih državljana, koja se prvi put objavljuju u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji.

Država štiti također zakonska prava autora tih djela.

##### Član 2

Pod književnim, umjetničkim i naučnim djelom razumijevaju se sva stvaranja iz oblasti književnosti, umjetnosti i nauke bez obzira na način i oblik izražavanja kao: knjige, brošure, članci i rukopisi; predavanja, govori i sl.; dramska, dramsko-muzička, koreografska i pantominska djela; muzička djela; djela iz oblasti slikarstva, arhitekture, vajarstva, grafike, litografije i sl.; ilustracije, kinematografska i tonfilmska djela; zemljopisne karte; planovi, skice i plastična djela, koja se odnose na nauku, zemljopis, topografiju, arhitekturu; umjetnička fotografska djela itd.

##### Član 3

Kao umjetnička djela zaštićena su ovim zakonom i sve vrste narodnih umjetničkih tvorevina.

Država je zakoniti nosilac autorskih prava svih narodnih umjetničkih tvorevina.

Time se ne spriječava slobodna upotreba narodnih umjetničkih tvorevina u cilju umjetničkog odnosno naučnog obrađivanja.

Autor umjetničkog ili naučnog djela stvorenog upotrebom narodnih umjetničkih tvorevina nosilac je autorskog prava tako stvorenog djela.

##### Član 4

Autoru književnih, umjetničkih i naučnih djela pripada u smislu odredaba ovog zakona:

- pravo objavljivanja, preradivanja, reproduciranja, prikazivanja, izvođenja i prevođenja svojih djela;
- pravo na materijalnu naknadu, ako objavljivanje, preradivanje, reproduciranje, prikazivanje, izvođenje i prevođenje tih djela vrši druga osoba ili država;
- pravo priznanja, da je tvorac djela, kao i pravo, da ne dozvoli ma kakvo mijenjanje i nedostojnu upotrebu svojih djela, ma od koga dolazila.

##### Član 5

Autor djela je onaj, koji je djelo stvorio.

Autorsko pravo na djelu stvorenom suradnjom dviju ili više osoba (koautora) pripada kao nedjeljivo svima koautorima, bez obzira da li djelo predstavlja jednu nedjeljivu cjelinu. Medusobni odnosi koautora određuju se ugovorom.

Svaki koautor zadržava samostalno autorsko pravo na svom prinosu, ako on ima samostalnu književnu, umjetničku ili naučnu vrijednost i ako medusobnim ugovorom nije drukčije određeno.

##### Član 6

Nezavisno od prava tvorca originalnog djela, zaštićena su prava autora prijevoda, prilagodavanja, prerade i reprodukcije originalnih djela kao i izrade zbirke tih djela, ukoliko su izvršeni s dozvolom autora originalnih djela predviđenom ovim zakonom.

##### Član 7

Autorsko pravo na cjelokupno djelo ili pojedine njegove dijelove može se prenositi na druge fizičke i pravne osobe u cjelosti ili djelomično i to najduže za deset godina.

Ugovori o prijenosu autorskih prava moraju se zaključiti pismeno, uz točno označenje prirode i uvjeta korištenja autorskog prava.

Autorsko pravo kao takvo ne može biti predmet izvršenja nego to može biti samo imovinska korist, koja se na temelju njega dobiva.

##### Član 8

Ako autor djela nije nosilac autorskog prava, država ima pravo da u općem interesu preuzme na sebe prava autora iz toč. a) i b) čl. 4 ovog zakona, isplaćivši dotadašnjem nosiocu autorskog prava pravičnu naknadu.

Odluku o preuzimanju autorskog prava od strane države donosi za djela od nacionalnog značaja za narode pojedinih narodnih republika ministar prosvjete narodne republike, a za djela koja su zajedničko kulturno dobro svih naroda Federativne Narodne Republike Jugoslavije, Komitet za kulturu i umjetnost pri Vladi PNRJ.

Spomenuti organi određuju visinu naknade dotadašnjem nosiocu autorskog prava, protiv čega se isti može žaliti vrhovnom sudu narodne republike, odnosno Vrhovnom sudu FNRJ.

### Trajanje autorskog prava

#### Član 9

Autorsko pravo uživa autor djela po pravilu do konca svoga života.

Poslije smrti autora djela, ovo pravo uživa njegova žena do svoje smrti, odnosno do preudaje i njegova djeca do navršene 25 godine života, a ako su nesposobna za privredivanje dok ta nesposobnost traje.

Ako autorsko pravo ne uživaju žena i djeca u smislu odredbe prethodnog stava, uživaju ga roditelji do svoje smrti, odnosno unučad do navršene 25 godine života, ako ih je autor uzdržavao, odnosno djed i baka autora do svoje smrti.

#### Član 10

Pravo autora i njegovih pravnih sljedbenika na fotografska i na kinematografska djela ukoliko imaju karakter fotografskih djela traje pet godina; na periodične publikacije, almanahe, antologije i sl. 15 godina, i to kako pravo urednika na cijelo izdanje, tako i pravo suradnika na pojedine radove prvi put objavljene u tom djelu.

Rokovi iz prethodnog stava ovog člana računaju se od 1. siječnja godine u kojoj je djelo objavljeno.

#### Član 11

Po isteku vremena iz čl. 9 i 10 ovog zakona autorsko pravo prelazi kao općenarodno vlasništvo na državu.

### Objavljivanje, preradivanje, reproduciranje, prikazivanje, izvođenje i prevođenje

#### Član 12

Bez dozvole nosioca autorskog prava zabranjeno je objavljivanje i umnožavanje književnih, umjetničkih i naučnih djela.

Nasljednici autora nemaju pravo uskratiti objavljivanje, javno izvođenje i prikazivanje književnih, umjetničkih i naučnih djela, ali imaju pravo na pravičnu naknadu.

#### Član 13

Bez dozvole nosioca autorskog prava ne mogu biti preradivana književna, umjetnička i naučna djela.

Preradivanje djela druge osobe u novi književni ili umjetnički oblik bitno različit od prvog (dramatizacija i sl.) može se vršiti samo po pristanku nosioca autorskog prava i uz očuvanje idejnog značaja i nivoa originalnog djela.

Nedopuštena je prerada, adaptacija, muzički aranžman i sl., kad to nije ništa drugo nego reprodukcija originalnog djela ili unakaženje izvornog djela u duhu i stilu.

#### Član 14

Mogu se, uz davanje odgovarajuće naknade autoru i bez njegove dozvole prikazivati i izvoditi dramska, muzička, dramsko-muzička, kinematografska, pantomimska, koreografska i slična djela; ako su ta djela već objavljena.

Autor ima pravo da ne dozvoli nedostojno izvođenje i prikazivanje svoga djela.

Pod objavljenim djelima treba u smislu ovog zakona razumjevati izdana djela.

#### Član 15

Djela državljana Federativne Narodne Republike Jugoslavije izašla u zemlji ili inostranstvu, kao i djela stranih državljana objavljena prvi put u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji, mogu se prevoditi na druge jezike samo s dozvolom nosioca autorskog prava originalnog djela.

Kao prijevod u smislu odredaba prethodnog stava smatra se i prevođenje s jednog na drugi jezik naroda Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

#### Član 16

Ne smatra se povredom autorskog prava:

1) objavljivanje i reproduciranje manjeg književnog, umjetničkog i naučnog djela ili njegovih dijelova, ako se unosi u neko samostalno naučno djelo ili udžbenik ili objavljuje, odnosno reproducira u cilju nastave;

2) izvođenje književnog ili umjetničkog djela u cilju i u vidu nastave;

3) štampanje u periodičnim spisima pojedinih govora održanih na javnim skupovima;

4) objavljivanje izvještaja o književnim, umjetničkim i naučnim objavljenim djelima, u kojima se sadržaj ovih djela na originalni način reproducira;

5) reprodukcija u novinama i periodičnim spisima članaka nekniževnog karaktera izašlih u novinama i drugim periodičnim spisima pod uvjetom, da se ta reprodukcija vrši neposredno poslije prvobitnog objavljivanja;

6) reprodukcija pojedinih umjetničkih fotografija, ilustracija, tehničkih nacrti i sl. objavljenih u novinama i drugim periodičnim spisima pod uvjetom, da se vrši neposredno poslije prvobitnog objavljivanja;

7) reprodukcija djela slikarstva, vajarstvom i obratno;

8) reprodukcija umjetničkih djela izloženih na ulicama i trgovima osim ako je reprodukcija vajarstvom djela dobivena putem otiska iz kalupa;

9) reprodukcija vajarstvom i slikarskih djela putem fotografija u novinama i časopisima osim ako autor to izričito zabrani;

10) izlaganje djela na javnim izložbama, izuzev onih čija je izlaganje autor zabranio;

11) reproduciranje već objavljenog djela izvršeno u cilju ličnog usavršavanja iako reprodukcija nije namjenjena i pristupačna javnosti;

12) reprodukcija umjetničko-obrtničkih djela u izradi proizvoda industrijske, zanatske ili kućne radinosti, pod uvjetom da se nosiocu autorskog prava dade odgovarajuća nagrada;

13) doslovno navođenje odlomaka iz objavljenog književnog, umjetničkog i naučnog djela pod uvjetom, da navođenje ne iznosi ukupno više od jedne trećine djela u kome se vrši navođenje.

#### Član 17

Objavljivanje, izvođenje, reprodukcija i upotreba književnih, umjetničkih i naučnih djela iz prethodnog člana ne će se smatrati povredom autorskog prava samo pod uvjetom, da se na jasan način navede autor originalnog djela.

Komitēt za kulturu i umjetnost pri Vladi FNRJ odnosno ministri prosvjete narodnih republika izdavat će bliža uputstva o tome, koja se upotreba književnog, umjetničkog i naučnog djela ne će smatrati povredom autorskog prava u smislu odredbe prethodnog člana

kao i o tome, u kojima će još slučajevima, osim slučaja po toč. 12 spomenutog člana, autoru pripadati pravo na naknadu.

### Kaznene odredbe

#### Član 18

Za povredu autorskih prava zaštićenih ovim zakonom, ukoliko ne predstavlja djelo teže kažnjivo prema odredbama Krivičnog zakona, kaznit će se novčanom kaznom do dinara 20.000.— ili pridunim radom bez lišenja slobode do tri mjeseca.

Pitanje naknade štete nastale povredom autorskog prava raspravljat će se prema propisima i načelima Građanskog prava.

#### Član 19

Za djela iz stava 1 prethodnog člana i sporove, koji proizlaze iz temelja autorskih prava nadležan je okružni sud kao sud prvog stepena.

Mjesna nadležnost određuje se prema općim propisima postupka.

#### Član 20

Pravo pokretanja spora pripada nosiocu autorskog prava odnosno u njegovo ime ovlaštenoj fizičkoj ili pravnoj osobi.

Udruženja autora mogu i bez naročite punomoći pokretati spor i zastupati nosioca autorskog prava pred sudovima i organima državne uprave, osim ako se autor tome izrično protivi.

### Ostale odredbe

#### Član 21

Ako je država nosilac autorskog prava (čl. 3, 8 i 11 ovog zakona), 50% čistog prihoda od toga prava ide u državnu blagajnu i upotrijebit će se za unapređivanje kulturno-umjetničkog života u zemlji, a 50% predavat će se odgovarajućem savezu jugoslavenskih autora radi pomaganja i osiguranja kulturnih radnika.

Gornji postoci prihoda će se izračunavati po odbitku iznosa naknade, koju je država dala dotadašnjem nosiocu autorskog prava, ako je djelo otkupljeno u smislu člana 8 ovoga zakona.

O ovim pravima se staraju i njima upravljaju republikanska ministarstva prosvjete, odnosno Komitet za kulturu i umjetnost pri Vladi FNRJ za djela, koja budu proglašena značajnim za sve naše narode.

#### Član 22

Udruženja autora ovlaštena su, da vode brigu oko ostvarenja autorskih prava, ukazujući pomoć u tom pogledu autorima odnosno nosiocima autorskih prava i da svojim savjetima i prijedlozima pomažu Komitetu za kulturu i umjetnost pri Vladi FNRJ i ministarstvima prosvjete narodnih republika pri organiziranju i provođenju zaštite autorskih prava, koju država vrši po ovom zakonu.

#### Član 23

Pravilnicima ministara prosvjete narodnih republika, a na temelju općih uputstava Komiteta za kulturu i umjetnost pri Vladi FNRJ donijet će se propisi o reguliranju odnosa između nosilaca autorskog prava i osoba, koje objavljuju, preraduju, reproduciraju, prikazuju, izvode ili prevode književna, umjetnička i

naučna djela o naknadi za ovakvo korištenje književnim, naučnim i umjetničkim djelom i o uvjetima toga korištenja.

#### Član 24

Autor književnog, umjetničkog ili naučnog djela, državljanin Federativne Narodne Republike Jugoslavije, može svoje djelo prvi put objaviti u inostranstvu, samo, ako prethodno ponudi Komitetu za kulturu i umjetnost pri Vladi FNRJ da se djelo objavi u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji i bude odbijen. U protivnom gubi pravo na zaštitu po ovom zakonu, a u slučaju zle namjere i veće štete, koja zbog toga nastupi po interese Federativne Narodne Republike Jugoslavije, kaznit će se i krivično.

#### Član 25

Država ima pravo zabraniti objavljivanje naučnih djela, ako bi to objavljivanje bilo štetno po interese obrane zemlje kao i da preuzme autorsko pravo na takva djela, bez obzira tko je njegov nosilac time, da dotadašnjem nosiocu autorskog prava isplati pravičnu naknadu.

Odluku o zabrani objavljivanja, preuzimanju autorskog prava i visini naknade u smislu prethodnog stava donosi Vlada FNRJ, na prijedlog Ministra narodne obrane.

#### Član 26

Autorska prava na djela stranih državljana zaštićuju se u granicama ugovora zaključenih s odnosnim stranim državama.

#### Član 27

Komitet za kulturu i umjetnost pri Vladi FNRJ, odnosno ministri prosvjete narodnih republika izdat će pravilnike i uputstva za provođenje u život ovog zakona.

### Završne odredbe

#### Član 28

Ovaj zakon se primjenjuje i na književna, umjetnička i naučna djela izašla prije njegovog stupanja na snagu.

#### Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavlivanju u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

U. br. 295

Beograd, 25. svibnja 1946.

Prezidijum Narodne skupštine

Federativne Narodne Republike Jugoslavije

Tajnik,

Mile Peruničić, s. r.

Predsjednik,

dr. Ivan Ribar, s. r.